

Om brandsläckning - bilaga till Sunne municipalsamhälles brandordning och brandkårs namnrulla (1905)

Brandkåren erinras

Att nycklar till spruthusen förvaras i låda å spruthusdörrens yttersida. Vid eldsvåda krossas nyckellådans glas för nyckelns användande.

Det åligger envar, som vid eldsvåda eller tecken därtill förmärker att ofördröjligen underrätta närmaste elden hemmavarande, samt därefter skyndsamt ombesörja signalering, om kårens ingripande anses nödigt

Vederbörande skola på första brandsignal skynda till spruthusen, ej till brandstället, förrän de övertygat sig om att deras brandredskap är uttagen och transporterad till brandstället

Allmänna bestämmelser

Förfarande vid eldsvåda:

Vid signal till eldsvåda bör varje brandkårsmedlen sätta sin heder i att vara den förste på samlingsplatsen, icke onödigt uppehålla sig med omsorgsfull klädsel. En aldrig så kort stunds vänta på en enda karl kan medföra oberäkneliga följder.

Utryckning till eldsvåda bör ske med skyndsamhet och på samma gång med iakttagande av tystnad och ordning.

Vid ankomsten till eldstället skall var och en genom raskhet och oförtrutet nit medverka att få räddnings- och släckningsmaterielen skyndsamt i användande och därvid noga ihågkomma att icke kommandera varandra, utan skola alla arbeta tyst och säkert endast på befälhavarens kommando.

Befälhavaren för den avdelning av brandkåren som först framkommit till eldstället, skall utan dröjsmål göra sig säkert förvissad om någon fara hotar i huset boende människor. Om så är förhållandet, vidtas åtgärder för deras bärgande. Vidare kall han ta reda på själva härden för elden, så att han kan bedöma dess utsträckning och vidden av den fara som är för handen, vilket senare är beroende på lägenhetens beskaffenhet och eldfarlighet.

Så vitt möjligt är, bör man såväl vid bärgning av människor som vid släckningsarbetet söka att begagna sig av husets trappor och endast använda stegar i sådana fall då all annan kommunikation är av röd eller eld stängd.

Under räddning av hästar och boskap bör ögonen på desamma övertäckas.

Den som intränger i rökfyllda lägenheter skall ha räddningslinan fäst vid livet och bör ihågkomma att man bäst skyddar sig mot rök genom att gå i nedlutad ställning eller krypa fram.

Envar skall ägna uppmärksamhet åt att slangarna ej onödigtvis läggs i krökningar och att skarpa brytningar undviks.

Under sträng köld bör vattnet i slangarna hållas rinnande till förekommande av frysning även om det för tillfället inte behöver användas för släckning.

Dörrar och fönster hålls slutna på det att luftdrag ej må giva elden ytterligare fart. Först när strålföraren kommit på sin plats och vattentillgång finns, må de öppnas för rökens och ångans avlägsnande.

Vid varje eldsvåda är nödvändigt så ordna att i händelse av behov en riklig vattentillgång kan åstadkommas. Lika nödvändigt är att för släckning använda den minsta möjliga kvantitet vatten, då ofta nog händer att vatten förstör mer än elden.

Var och en befälhavare som med manskap och materiel ankommit till eldstället tidigt nog för att på egen hand ha kunnat vidta några åtgärder, rapportera därom till högste på platsen tillstädeskommande befäl.

Efter hand framkommande avdelningars befälhavare skola anmäla sig till den som vid eldstället för högsta befäl.

Manskapet ska kvarstanna vid sin redskap till dess order, om det arbete som ska utföras, meddelas.

Under pågående eldsvåda skall det manskap, som ej av släckningsarbetet är upptaget, alltid hålla sig samlat vid redskapen och noga hörsamma och skyndsamt efterkomma de order ordningsmännen från överbefäl giva, så ock vid övningar.

Strålförare skall alltid till biträde ha två man i sin närhet (andre strålförare och sprutlagare). Han ska djärvt tränga sig fram så nära härden för elden som möjligt, för att vattenstrålen må kunna verka med största kraft.

Han skall städse vara uppmärksam på den fara, för vilken han är utsatt till följd av överhandtagande eld och rök, instörtande väggar, tak, bjälklag, golv mm, varför han alltid ska vara beredd på återgång.

Dörrar, trappor, pelare och stöd skola i första hand skyddas. Strålförare och de honom biträda skola noga tillse, att slangarna ej dras fram på ställen där de av eld eller heta föremål kunna skadas.

Under eldsvåda bör den strängaste ordning iakttas. Varje karl skall noga uppmärksamma befällets befallningar, signaler och tecken. Han skall vara beredd att utsätta sig för de med hans tjänst förenade faror, på det att han i det avgörande ögonblicket icke må tveka att uppfylla sin plikt eller förlora sin, i ett dylikt ögonblick nödvändiga själsnärvaro.

Efter slutat arbete vid eldsvåda eller övning får ingen av kårens manskap avlägsna sig förrän upprop skett och order om uppbrott getts.

Var och en som utan giltigt skäl vid upprop saknas samt utan anmälan från sin plats avviker utan tillstånd betraktas som alldeles utebliven och böte enligt brandordningens 23 §.

Signaler

Fyra korta Chefssignal

Denna signal ges endast av brandchefen; under pågående övning eller eldsvåda med brandtrumpet (chefstrumpet)

Ordningsmännen kallas, eller deras ställföreträdare, som utan olägenhet kan lämna sin plats, inställer sig hos chefen för mottagande av order.

Två korta Framåt marsch

Denna signal ges med chefstrumpet, och ska allt manskap ofördröjligen bege sig åt det håll, som brandchefen närmare bestämmer, eller då sprutor och avdelningar ska förflytta sig från en plats till en annan, eller då hemmarsch ska anträdas, enligt chefens order.

En kort Lystringssignal

Utan att bege sig från sina platser och sysselsättningar avvaktar manskapet signalgivarens order.

En lång Vattensignal

Denna signal ges vid behov av vatten såväl från vattenkörare, vattenlangare som sprutor, och skall pumpning genast börja

En lång och en kort Vatten nog

Begagnas när pumpning skall upphöra

Tre korta Stegar

Härefter ges order om vilka stegar som ska framföras och var de ska användas

Fem korta Inryckning

Denna signal ges av brandchefen med chefstrumpet och av ordningsmännen med signalpipa

Den redskap, som ej behövs för eftersläckning, låter ordningsmännen uppsamla och ordna, varefter signal för marsch inväntas.

En kort, en lång, en kort, en lång, två korta Nödsignal

Begagnas dels för att varna mot överhängande fara och dels för att vid dylikt tillfälle erhålla personlig hjälp.

Avskrift gjord av Värmlands Brandhistoriska Klubb maj 2018 med viss förenkling av språket